

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

KAUNO SENAMIESČIO PROGIMNAZIJOS VISUMINIO IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2019 m. lapkričio 4–8 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Vertintojų komanda: vadovaujanti vertintoja – Aušra Mažonienė, vertintojai: Lijana Giedraitienė, Diana Gribauskienė, Steponas Mažrimas, Solveiga Puišienė, Ramutė Stasevičienė ir Joana Žvikevičienė.

Vertintojai stebėjo 138 Kauno senamiesčio progimnazijos ugdomąsias veiklas. Išorinio vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų veiklą pamokose, progimnazijos vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą. Vizito metu vertintojai kalbėjosi su mokyklos darbuotojais, savivaldos institucijų atstovais, mokiniais, mokinių tėvais. Vertinant analizuoti kai kurie progimnazijos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai, NŠA, ŠVIS ir Kauno savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateikta informacija. Vertinant progimnazijos veiklos kokybę vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu ir Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės vertinimo rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. V-962 redakcija).

Kauno Senamiesčio progimnazija yra Kauno miesto centre, Naujamiestyje. Netoliese yra 4 savivaldybės gimnazijos, 3 progimnazijos, 4 darželiai, 6 privačios mokyklos ir darželiai. Centro rajone gausu kultūrinių, neformaliojo, aukštojo, profesinio švietimo, valstybinių ir privačių įstaigų. Progimnazijai priskirtoje teritorijoje gyvena mažiau mokinių, nei priimama į 1 klases. Mokykla patogi tėvų pavėžėjimui ir mokinių atvykimui. Pageidaujančių mokytis mokinių skaičius, ypač 5-8 kl., viršija galimą priimti mokinių skaičių. Dėl patalpų trūkumo mokiniai mokosi dviejuose pastatuose: 1-5 kl. – Nemuno g. 12, 6-8 kl. – Kauno „Aušros“ gimnazijoje. Mokykloje negali būti didinamas klasių komplektų skaičius. 2019-2020 m. m. mokykloje suformuoti 24 klasių komplektai (12- komplektų 1-4 klasės ir 12 komplektų 5-8 klasės), mokosi 603 mokiniai. Dėl patalpų stokos mokykloje nėra vykdomas priešmokyklinis ugdymas. Mokinių socialinė-ekonominė padėtis yra gera, nedidelis skaičius mokinių, kuriems nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai.

Progimnazijoje dirba 56 pedagoginiai darbuotojai, turintys tinkamą išsilavinimą, aukštą kvalifikaciją ir didelę pedagoginę patirtį. Iš 56 pedagoginių darbuotojų 5 (8,9 proc.) mokytojai ekspertai, 32 (57,1 proc.) mokytojai metodininkai, 10 (17,8 proc.) vyresnieji mokytojai. 46 (82,1 proc.) pedagoginių darbuotojų pedagoginis stažas 15 ir daugiau metų.

Vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad Kauno Senamiesčio progimnazija savo veiklą gali patobulinti pasitelkdama vidinius išteklius – pasinaudoti turimu dideliu intelektiniu potencialu ataskaitoje pateiktoms rekomendacijoms įgyvendinti. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad didesnis visų progimnazijos administracijos narių susitelkimas ir siekimas kasdieniu elgesiu demonstruoti sutartas vertybes skatintų bendruomenę susiburti bendroms mokyklos veikloms, pasitikėti formaliais mokyklos lyderiais bei kurtų pasitikėjimo kultūra grįstus bendradarbiavimo santykius.

STIPRIEJI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Potencialus asmenybės tapsmas (1.1.1. – 3 lygis). Progimnazijos mokinių savivoka ir savivertė ugdoma paveikiai. Vertybinių nuostatų ugdymas atsispindi veiklos planavimo dokumentuose. Sudarytos geros sąlygos mokinių vertybinėms nuostatoms, savivertei ugdyti bei jų gabumams ir polinkiams atsiskleisti: veikia aktyvi Mokinių taryba, visiems klasių koncentrams siūlomos neformaliojo švietimo veiklos, kurių pasiūla tenkina mokinius. Pažintinės veiklos ir

kultūros paso lėšų panaudojimas mokinių galimybėms mokytis netradicinėse aplinkose ir mokinių skatinimui didina mokinių motyvaciją, išitraukimą į ugdymąsi, spartina mokinių asmenybės ūgtį, pilietinį, socialinį sąmoningumą. Dauguma mokinių suvokia savo asmenybės unikalumą, žino savo gabumus ir polinkius, moka įsivertinti asmeninę kompetenciją. Progimnazijoje rūpinamasi mokinių asmenybės tapsmu: tinkamai organizuojamos veiklos, kurios formuoja mokinių pasitikėjimą savimi, savęs valdymą stresinėse ir konfliktinėse situacijose bei ugdo emocinį atsparumą žalingiems įpročiams.

2. Geri mokyklos pasiekimai ir pažanga (1.2.2. – 3 lygis). Bendras mokinių metinis pažangumas – 100 proc. Tėvai teigiamai vertina mokyklos teikiamas ugdymo paslaugas, daugelio mokytojų veiklą, yra patenkinti mokinių, kaip asmenybių, ugdymu. 2018 m. NMPP akademiniai 4, 6 ir 8 klasių mokinių testų rezultatai lyginant su šalies ir Kauno miesto rezultatais yra aukštesni. Progimnazija turi savitų neakademių pasiekimų: mokytojai kartu su mokiniais dalyvauja 4 tarptautiniuose projektuose. Informacija apie mokinių pasiekimus kaupiama, analizuojama, iš dalies naudojama skiriant mokiniams konsultacijas, rengiant ilgalaikius dalykų mokymo planus. Mokytojų tarybos posėdžiuose pristatomi, aptariami NMPP, pusmečių ir metiniai rezultatai, jais remiantis numatomos mokinių pasiekimų gerinimo priemonės. Metodinėse grupėse yra susitarta dėl dalyko mokinių pažangos ir pasiekimų įsivertinimo lapų formos, jų pildymo tvarkos. Progimnazijoje tinkamai sekama įvairių mokinių grupių pasiekimų dinamika, apmąstoma pažanga, rūpinamasi mokinių pažangos stebėjimu, analizavimu ir vertinimu. Duomenys apie mokinių ir progimnazijos pasiekimus atsakingai teikiami įvairioms interesų grupėms. Progimnazijos pasirinktos informacijos apie mokyklos veiklą, pasiekimus sklaidos formos yra geros.

3. Paveikus klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Progimnazijoje ryškių problemų dėl mokinių elgesio nėra, o pavieniai netinkamo elgesio atvejai svarstomi vaiko gerovės komisijoje, pokalbiuose su socialine pedagoge. Mokiniais aiškios mokinio elgesio taisyklės ir dauguma jų laikosi. Išorinio vertinimo metu vyresniųjų klasių mokiniai žinojo, kokios poveikio priemonės taikomos mokinių drausminimui. Mokytojai dėl elgesio pamokų metu tariasi su mokiniais, rengia taisykles, pritaikytas kiekvienos klasės poreikiams. Stebėtose pamokose vyravo geri, pagarbūs, betarpiški mokinių ir mokytojo santykiai, mokinių elgesys valdytas aiškiais taisyklėmis, drausmė ir tvarka palaikyta sutelkiant mokinius prasmingai veiklai, mokymuisi. Geras klasės valdymas, geri tarpusavio santykiai, išnaudotos aktyvaus mokinių mokymosi ir individualių gebėjimų ugdymo(si) galimybės dauguma atvejų leido sukurti mokymuisi palankų mikroklimatą, sudarantį sąlygas kiekvienam mokiniui siekti pažangos.

4. Tinkamas mokymasis (2.3.1. – 3 lygis). Mokymosi tinkamumo vertinimas grindžiamas apibendrintais 135 stebėtų pamokų vertinimo rezultatais – gerai ir labai gerai šis aspektas įvertintas 73.3 proc. stebėtų pamokų. Mokymosi patirčių vertinimo vidurkis – 2,93. Mokymasis kaip stiprusis pamokos aspektas įvertintas 100 kartų (74,1 proc.), kaip tobulintinas – 16 kartų (11,9 proc.). Atkreiptinas dėmesys, kad aukščiausiai mokymosi patirtys vertintos šiuolaikinės mokymosi paradigmos pamokose, žemiausiai – tradicinės paradigmos pamokose. Tose pamokose, kuriose mokytojai kėlė tinkamus mokymo(si) lūkesčius bei veiksmingai išnaudojo mokinių motyvaciją ir galimybes, pavyko organizuoti aktyvias savivaldaus mokymosi pamokas. Savivaldaus mokymasis, kaip stiprusis pamokos aspektas, užfiksuotas 23 (17,0 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – 1 (0, 7 proc.) pamokoje. Mokinių gebėjimas išsiskirti mokymosi tikslus, susirasti reikiamą informaciją, savarankiškai atlikti užduotis, pateikti asmeninės pažangos įrodymus stebėtas 19 pamokų (14,1 proc.). Išskirtinis mokymosi konstruktyvumas, kai mokiniai skatinti sieti išmokus dalykus ir asmenines patirtis su nežinomais dalykais, mokyti vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, pademonstruoti įgūdžius, gebėjimus stebėtas 10 pamokų (7,4 proc.). Mokinių gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti, kartu analizuoti ir spręsti problemas, pagarbus klasės draugų išklauskas kaip stiprusis pamokos aspektas vertintojų fiksuotas 13 (9,6 proc.) pamokų. Ugdymo kokybei daugiausia įtakos darė mokytojo gebėjimas tinkamai organizuoti mokinių poreikius ir galimybes atitinkantį atsakingą mokymąsi, bendrųjų bei dalykinių kompetencijų ugdymąsi skatinantį ir mokinių išitraukimą didinantį komandinį darbą.

5. Ugdymas mokyklos gyvenimu paveikus (2.3.2. – 3 lygis). Tėvai teigė, kad jų vaikai į mokyklą eina su džiaugsmu, mokykloje vyrauja draugiški santykiai, gera atmosfera. Mokiniai patvirtino, kad mokyklos mikroklimatas yra geras, siekiama, kad kiekvienas jų jaustųsi vertingas, reikalingas, saugus. Progimnazijoje mokinių saugumui skiriamas tinkamas dėmesys, įgyvendinama įvairi prevencinė veikla. Mokiniai džiaugiasi priklausydami šios mokyklos bendruomenei, prisideda ir prie jaukios mokyklos aplinkos kūrimo (dailės būrelio mokinių darbai puošia mokyklos aplinkas), jų idėjos palaikomos. Dalyvaujant įvairiose neformaliojo vaikų švietimo veiklose, akcijose, šventėse skatinama mokinių lyderystė, gerai tenkinami daugumos mokinių pažinimo ir saviraiškos poreikiai, tinkamai padedama mokiniams užaugti aktyviais visuomenės nariais. Gerą mokinių savijautą patvirtina progimnazijos 2017–2018 m. m. įsivertinimo duomenys. Mokykloje vyraujantis saugumas, puoselėjama savivaldos kultūra atlieka svarbų vaidmenį kuriant pozityvaus mokinių gyvenimo idėjas ir jį užpildo prasmingomis veiklomis.

6. Įrangos ir priemonių įvairovė (3.1.1. – 4 lygis). Įranga ir priemonėmis progimnazija apsirūpinusi puikiai. Įranga ir priemonės atitinka šiuolaikiniam ugdymui keliamus reikalavimus, dalykų turinį, mokinių amžių, visos bendruomenės poreikius. Mokymo(si) priemonės pagal mokytojų ir mokinių poreikius nuolat atnaujinamos iš MK ir mokyklos pritrauktų lėšų. Vertintojų vizito metu IKT priemonėmis dauguma mokytojų tikslingai naudojosi pamokos uždaviniui skelbti, užduotims, pamokos medžiagai pateikti, užduočių atsakymams pasitikrinti, dalyje pamokų – mokinių įsivertinimui. Palankiausias mokymuisi aplinkos užfiksuotos pamokose, kuriose organizuodami ugdymo(si) procesą mokytojai vadovavosi mokymosi paradigma. Iš tų 60-ies pamokų, kuriose ugdymo(si) aplinkos vertintos kaip stiprusis arba tobulintinas pamokos aspektas, 45 (75 proc.) pamokose šis aspektas išskirtas kaip stiprusis. Įranga ir priemonės paskirstomos teisingai, beveik visose stebėtose pamokose bei kitose veiklose naudotos tikslingai.

7. Patalpų estetiškumas (3.1.2. – 3 lygis). Progimnazijos bendruomenė veiksmingai stengiasi pagerinti ugdymo(si) ir darbo sąlygas, ypatingą dėmesį skirdama interjero estetikai. Mokyklos pastatas senos statybos (kultūros paveldo objektas), ribojamas kitų greta stovinčių pastatų, senamiesčiui būdingų siaurų gatvelių. Progimnazijos bendruomenės iniciatyva ir savivaldybės rūpesčiu apie mokyklos pastatą įrengtos tėvų stotelės, kuriose saugiai išleidžiami atvežti mokiniai. Mokyklos bendruomenė tinkamai daro tai, kas nuo jos priklauso – pakankamai kryptingai kuria pagrindinio progimnazijos pastato interjerą. Koridoriai nudažyti ramiomis, tarpusavyje derančiomis spalvomis, jų sienas puošia meniški mokinių darbai, visuose aukštuose įrengti skoningi informaciniai stendai, naujos durys dekoruotos originaliais patalpų paskirtį įvardijančiais užrašais. Dėl pastato architektūrinės specifikos palyginti nedidelės tuščios erdvės papuoštos gyvomis gėlėmis ir panaudojamos poilsiui – pastatyti prie bendros aplinkos stiliškos derantys suoliukai. Daugumos klasių interjeras estetiškas, jaukus, 85 proc. klasių erdvių papuoštos mokinių darbais, mokomosios medžiagos stendais. Puošybės elementai dera tarpusavyje, kuria mokinių amžių atitinkančią emocinę atmosferą, ugdo tinkamą skonį, nuteikia ritmingam darbui.

8. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Progimnazijos išteklių paskirstomi ir naudojami optimaliai. Mokyklos administracija turimas lėšas valdo, atsižvelgdama į mokinių interesus, gautus asignavimus naudoja ekonomiškai. Lėšų tvarkymas yra viešas. Mokinių tėvai susirinkimų metu supažindinami su mokyklos finansine situacija. Mokyklos finansinės ataskaitos, biudžeto ataskaitos yra viešos. Mokytojų tarybos posėdžiuose, susirinkimuose tariamasi dėl pedagoginių darbuotojų mokslo metų darbo krūvio sandaros, supažindinama su mokyklos išlaidomis, lėšų šaltiniais, planuojamu biudžetu. Lėšų planavimas ir paskirstymas kryptingai svarstomas Progimnazijos taryboje, Mokymo priemonių ir įrangos poreikiai aptariami metodinėse grupėse. Mokykla pritraukia papildomų lėšų įgyvendindama projektus, skatindama bendruomenės narių iniciatyvas. Efektyviai panaudojamos lėšos mokinių tėvų pedagoginiam švietimui: organizuojami mokymai aktualiomis vaikų auklėjimo temomis. Materialinės bazės atnaujinimui, modernizavimui mokykla skiria labai daug dėmesio, geba telkti tėvus, kad jie prisidėtų prie mokyklos aplinkų atnaujinimo. Mokinių tėvai teikė siūlymus mokyklos aplinkų atnaujinimui, projektavo mokyklos erdves.

9. Bendradarbiavimas su tėvais (4.2.2. – 3 lygis) paveikus. Mokykloje tradicijų pagrindu veikia tėvų informavimo ir bendradarbiavimo su tėvais sistema. Klasių auklėtojai ir mokyklos administracija tėvams teikia informaciją elektroniniame dienyne „TAMO“, mokinių tėvams organizuojami visuotiniai susirinkimai, tėvų dienos-konsultacijos (rengiamos 2 kartus per metus), individualūs susitikimai, tėvai kviečiami dalyvauti šviečiamuosiuose užsiėmimuose, lankytis mokyklos tradiciniuose renginiuose ir šventėse bei kartu su mokytojais vesti pamokas. Informacija apie mokyklos veiklą ir vaiko mokymosi pasiekimus tėvus pasiekia operatyviai, jos pakanka. Daugumą tėvų visiškai tenkina iš mokyklos gaunamos rekomendacijos dėl pagalbos vaikams mokantis iškilus ugdymosi sunkumams. Mokykla nuolat ieško netradicinių sprendimų, kaip į veiklas įtraukti kuo daugiau tėvų, siekia, kad jie dalyvautų ugdymo procese ir taptų aktyviais bendruomenės nariais. Tėvai turi galimybių rinktis, kiek ir kaip dalyvauti mokyklos veikloje. Bendravimas ir bendradarbiavimas su tėvais kuria bendruomenės santykius, daro teigiamą įtaką mokinių mokymosi pasiekimams, dauguma tėvų jaučiasi esą svarbūs, gerbiami ir vertinami.

10. Gera mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis). Progimnazijoje vyrauja pozityvus požiūris į bendravimą su tėvais ir socialiniais partneriais, nuolat ieškoma įvairių bendravimo ir bendradarbiavimo su socialiniais partneriais formų, rengiami bendri projektai, šventės, akcijos. Šiam tikslui sėkmingai išnaudojama strategiškai patogi socialinių partnerių tinklo plėtimui ir mokymui netradicinėse erdvėse mokyklos geografinė padėtis. Dalyvaudami edukacinėse veiklose, kultūrinio švietimo, socialinės kultūros renginiuose, projektuose, muziejuose, teatruose, aukštosiose ir profesinėse mokyklose mokiniai mokosi pažinti savo galimybes, polinkius, bendradarbiauti, tyrinėti, atlikdami bandymus betarpiškai susipažįsta su istorijos, mokslo ir kitais pasiekimais. Bendradarbiavimas su pedagogų kvalifikacijos kėlimą organizuojančiomis įstaigomis padeda mokytojams kelti kvalifikaciją, susipažinti su naujais vadovėliais bei juos papildančiomis skaitmeninėmis mokymo priemonėmis ir tokiu būdu tobulinti pamoką ir mokinių ugdymąsi. Lanksti ir paveiki partnerystė su įvairiomis institucijomis ir socialiniais partneriais motyvuoja mokyklos bendruomenę įvairiai veiklai, formuoja teigiamą progimnazijos įvaizdį visuomenėje, daugumai mokinių sudaro tinkamas sąlygas ugdytis bendrąsias ir dalykines kompetencijas, padeda siekti mokyklos užsibrėžtų tikslų.

TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Mokinių pasiekimai ir pažanga pamokoje (1.2.1. – 2 lygis) patenkinama. Daugelyje (87 proc.) stebėtų pamokų mokiniai gebėjo atlikti mokytojo paskirtas užduotis, atsakyti į klausimus, tačiau mokytojai neskyrė pakankamai dėmesio kiekvieno mokinio pažangos matavimui, planuotų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų aptarimui, įvertinimui. Mokykloje siekiama, kad mokiniai turėtų būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą, sudaromos sąlygos įgyti žinių bei supratimo, praktinių gebėjimų bei pozityvią vertybinę orientaciją, plėtoti esminių dalykinių bei bendrųjų kompetencijų pagrindus siūlant konsultacijas, įvairiapusį neformalųjį švietimą, projektinę veiklą, organizuojant renginius, kitą nepamokinę veiklą. Mokytojai turi žinių, kaip planuoti kompetencijų ugdymą(si), tačiau jas taikyti realioje praktikoje dar trūksta įgūdžių. Stebėtose pamokose mažai dėmesio skirta mokinio bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymo visybiškumui, asmeninės pažangos vertinimui ir įsivertinimui, išsiaiškinimui, kokia mokinio per pamoką įgytų kompetencijų vertė, gautos (įsi)vertinimo informacijos panaudojimui mokinių savęs pažinimui, jų pasiekimų lūkesčių nustatymui ir tolesnio ugdymo(si) planavimui. Mokykloje nėra susitarimų dėl bendrųjų ir esminių dalykinių kompetencijų ugdymo visybiškumo, nėra aiškiai susitarta, kaip optimaliai identifikuoti esamą mokinių kompetencijų lygį bei numatyti jų siektiną pažangą. Mokytojams būtų tikslinga konkretinti susitarimus dėl pasiekimų ir pažangos planavimo, orientuojantis į informaciją apie mokinio kompetencijų lygį, jo pasiekimų įrodymus ir dialogą su mokiniu.

2. Ugdymo(si) tikslų ir veiklų pagrįstumas ir sąryšingumas (2.1.1 – 2 lygis) vertinamas patenkinamai. Savo veiklą mokytojai planuoja. Planuodami ugdymo turinį formuluoja ilgalaikius tikslus ir uždavinius atsižvelgdami į visos klasės kontekstą, tačiau planai koreguojami formaliai, nes planų korekcijos susiję su pamokų, temų skaičiumi, o ne su integruotomis programomis, mokinių

gebėjimais, pažanga ar vertinimu. Mokytojai planuoja bendrųjų kompetencijų ugdymą(si) pamokose, bet ugdymas organizuojamas nesukuriant mokiniams tikslingų situacijų stiprinti bendrąsias kompetencijas. Bendrųjų kompetencijų ugdymui progimnazijoje stinga sistemingumo. Suplanuotos ugdyti kompetencijos stebėtose veiklose nebuvo atpažįstamos, pažanga šioje srityje dažnai nematuota ir neaparta. Progimnazijai rekomenduojama susitarti dėl esamo mokinių kompetencijų lygio atpažinimo bei numatyti siektiną pažangą, tikslingai suplanuoti veiklas, užduotis bendrosioms kompetencijoms ugdyti.

3. Tobulėjimo neskatinantys mokymosi lūkesčiai (2.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Vertinimo metu 65 stebėtos pamokos (48,1 proc.) priskirtos tradicinei mokymo paradigmai. Vadovavimo kokybės lygis šiose pamokose vidutiniškas. 50 pamokų (37,0 proc.) vertintos kaip pamokos, kuriose bandoma dirbti šiuolaikiškai. Pastarosiose vadovavimo mokymuisi kokybė, lyginant su tradicine pamoka, aukštesnė 0,78 balo, o šiuolaikinės (mokymosi) paradigmos 18 (13,0 proc.) pamokų vadovavimo mokymuisi kokybė 1,42 balo aukštesnė, nei tradicinėse mokymo pamokose. Tradicinėse pamokose dominavo mokytojas, pamokos uždavinys orientuotas į žinių ir supratimo, bei žinių taikymo gebėjimus, mokiniams nekurti aukštesniuosis mąstymo gebėjimus skatinantys iššūkiai, sudarytos ribotos galimybės ugdyti analizavimo, sintezės, išvadų pagrindimo, palyginimo, problemų sprendimo ir sprendimų priėmimo bei kritinio mąstymo gebėjimus. Siekiant stiprinti mokytojo tikėjimą mokinių galiomis vertintojai rekomenduoja ugdyti mokinių gebėjimą konstruktyviai išsakyti mokymosi lūkesčius, susijusius su dalykinėmis kompetencijomis, remiantis jais, išsiaiškinti mokymosi poreikius ir užtikrinti optimalią kiekvieno mokinio pažangą; tikėti ir pasitikėti mokiniams keliant jiems aukštesnius mokymosi lūkesčius; išnaudoti gabių mokinių potencialą, deleguoti jiems mokytojo funkcijas, taip sudarant sąlygas aukštesniems siekiams.

4. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas pamokoje (2.2.2 – 2 lygis) nesistemingas. Diferencijavimas ir individualizavimas, suasmeninimas, kaip tobulintinas mokyklos veiklos aspektas išskirtas 22 (16,2 proc.) stebėtose pamokose. Šiose pamokose beveik visiems mokiniams skirtos vienodos užduotys, trūko mokymosi suasmeninimo, netaikyti mokinių pergrupavimo būdai, parenkant užduotis neatsižvelgta į mokinių skirtybes. Ugdymo diferencijavimui, individualizavimui ir suasmeninimui mokytojai neišnaudoja visų galimybių, vidutiniškai tenkina individualius kiekvieno mokinio ugdymo(si) poreikius. Tobulinant skirtingų mokinių mokymosi poreikių tenkinimą pamokose, vertintojai rekomenduoja atlikti mokinių mokymosi stilių nustatymą, naudotis patikima informacija apie mokinių grupių mokymosi ypatumus, kurie, tikėtina, padėtų veiksmingai individualizuoti ir diferencijuoti mokymąsi, parengti ir įgyvendinti ilgalaikę kvalifikacijos tobulinimo programą mokymo(si) veiklos diferencijavimo pagal mokinių poreikius ir gebėjimus tema, skatinti kolegialų mokytojų mokymąsi, bendradarbiavimą bei šiuo aspektu vykdyti planingą pedagoginę priežiūrą.

5. Vertinimo kriterijų aiškumas matuojant mokinių pasiekimus pamokoje (2.4.1 – 2 lygis). 65 pamokose (48,15 proc.) vertinimo kriterijų aiškumas išskirtas kaip tobulintinas veiklos aspektas: pažangos ir pasiekimų vertinimas retai sietas su pamokos uždaviniu, su mokiniams retai tartasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip pamokoje bus taikomi. Dauguma mokytojų, atsižvelgdami į darbo formas, pamokos uždavinius, mokinių galimybes įsivertinti pasiekimus ir pažangą, mokymosi planavimą, stebėjimą ir koregavimą, taiko įvairius vertinimo būdus. Progimnazijoje tinkamai suprantama individualios mokinių pažangos stebėjimo ir grįžtamojo ryšio svarba, tačiau išorinio vertinimo savaitę stebėtose pamokose grįžtamasis ryšys daugiau nei pusėje (53 proc.) pamokų teiktas epizodiškai, jam stigo informatyvumo ir tikslingumo. Vertintojai akcentuoja, kad susiejus mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą su pamokos uždaviniu, susitarus dėl aiškių vertinimo kriterijų ir aptarus juos su mokiniams, veiksmingai taikant įvairias formuojamojo vertinimo strategijas, pagerėtų mokymo(si) kokybė ir sustiprėtų mokinių motyvacija siekti asmeninės pažangos. Tikėtina, kad aiškūs, su mokiniams aptarti užduoties vertinimo kriterijai leistų mokiniams tinkamai analizuoti ir vertinti savo pažangą, o mokytojams – teikti pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį.